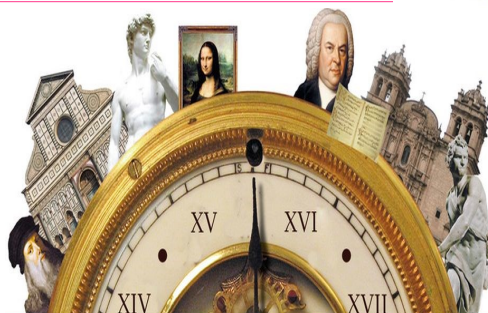

Witaj, majowa jutrzenko !

Numer okolicznościowy

Szkoła Podstawowa
nr 313 w Warszawie

3 maja 2021 r.

Numer 1, Witaj,
majowa

Trochę historii

Konstytucja 3 maja – Ustawa Rządowa z dnia 3 maja – uchwalona została 3 maja 1791 roku. Była to ustawa regulująca prawa Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Po wszechnie przyjmuje się, że Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną, spisaną konstytucją.

Konstytucja zmieniła ustrój państwa na monarchię dziedziczną, ograniczyła znacząco demokrację szlachecką, odbierając prawo głosu i decyzji w sprawach państwa szlachcie nie-

posiadającej ziemi.

Wprowadziła częściowe zrównanie praw osobistych mieszczan i szlachty oraz stawiała chłopów pod ochroną państwa, w ten sposób łagodząc nadużycia pańszczyzny. Konstytucja formalnie zniosła liberum veto. Zdaniem dwóch współautorów Ignacego Potockiego i Hugona Kołłątaja była «ostatnią wolą i testamentem gaśnącej Ojczyzny».

autor: T. Kielak, 7 a

W tym numerze:

- Trochę historii 1.
- Twórcy Konstytucji 3 maja 2.
- Uczniowie w roli bohaterów obrazu 3.
- Prace uczniów 4.
- Rebusey i zagadki 5.
- Ciekawostki 6.
- Odpowiedzi do zagadek i rebuśców 7.

Wiwat Król ! Wiwat, Sejm ! Wiwat wszystkie stany !

Konstytucja 3 maja została uchwalona w czasie obrad Sejmu Czteroletniego, Odbywał się on w latach 1788-1792. O wydarzeniu poinformowała warszawska prasa. Artykuł ukazał się w „Gazecie Warszawskiej”, która wydawana była w środy i

w soboty. Redagował ją ksiądz jezuita – Stefan Łuskin. Projekt Konstytucji przygotował St. August Poniatowski, natomiast ks. Hugo Kołłątaj opracował jego ostateczną wersję.

Autor: F. Wiończak, 7 a

Twórcy Konstytucji 3 maja

TWÓRCY KONSTYTUCJI

Stanisław August Poniatowski

Ignacy Potocki

Adam Stanisław Krasiński

Hugo
Kołłątaj

Stanisław
Staszic

Stanisław
Małachowski

Kto jest kim na obrazie Matejki?

Zabaw się w detektywa i odgadnij nazwiska postaci namalowanych przez mistrza Matejkę na obrazie „Konstytucja 3 maja”. Odpowiedzi znajdziesz na ostatniej stronie naszej gazetki.

Uczniowie klasy 4 b w roli bohaterów obrazu

Podczas ostatniej lekcji języka polskiego uczniowie poznali okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja. Następnie wcielali się w bohaterów obrazu Jana Matejki i opisywali emocje postaci przedstawionych na reprodukcji.

Oto prace Maximiliana, Wiktora i Madzi.

Czuję radość z uchwalenia konstytucji ponieważ ją popieram. Czerpię z niej siły, żeby nieść marszałka sejmu.

(Na obrazie jestem posłem Aleksandrem Linowskim)

Nazywam się Stanisław Poniątkowski. Czuję się dumny i podekscytowany. Cieszę się, że Konstytucja została uchwalona. Szczególnie, że jesteśmy pierwsi w Europie.

Jestem bardzo szczęśliwy, że konstytucja została uchwalona. Pomimo tego, że są przeciwnicy tego dokumentu, to udało nam się go uchwalić. Wierzę, że podjęliśmy dobrą dla Polski decyzję.

St. Małachowski

Konstytucja 3 Maja 1791 roku – obraz Jana Matejki powstawał od stycznia do października 1891. W maju prace nad nim były jednak tak zaawansowane, iż możliwe było pokazanie płótna na jubileuszowej wystawie w Sukiennicach z okazji 100 rocznicy uchwalenia konstytucji.

Obraz ma wymiary 247 × 446 cm. Znajduje się w zbiorach Zamku Królewskiego w Warszawie.

Rebusy i zagadki

Odpowiedz na pytania dotyczące Konstytucji.

1. W którym roku została uchwalona Konstytucja?

2. W jakim miesiącu obchodzimy rocznicę tego wydarzenia?

3. W którym mieście ją uchwalono?

4. Przez którego króla została uchwalona?

5. Którą konstytucja w Europie była?

autor: Z. Budek, kl. 7 a

ń = n

styczeń

₺

5 - 2 = ...y

+ eciego

Franek Żołędowski, kl. 4 b

Ciekawostki na temat Konstytucji 3 maja

Konstytucja 3 maja przetrwała 14 miesięcy.

Prawa w niej zapisane były nie do zaakceptowania przez warstwę magnacką.

Święto Konstytucji 3 maja obchodzono do ostatniego rozbioru.

Świętowanie 3 maja było zakazane we wszystkich zaborach, dopiero po I wojnie światowej Święto Konstytucji 3 maja zostało wznowione.

Podczas okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej i sowieckiej po wojnie, Święto było zdelegalizowane.

Dopiero w 1981 roku władza ludowa zezwoliła na obchody 3-majowe.

Od 1989 roku Święto Konstytucji 3 maja znów jest świętem narodowym.

Od 2007 roku obchodzone jest również na Litwie.

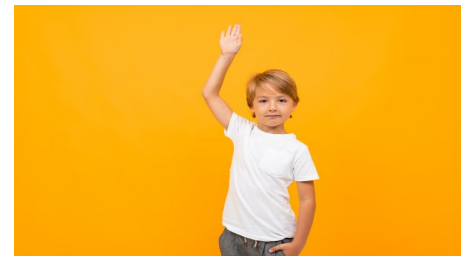
Przypadkowy gest

Projekt Konstytucji przyjęto większością głosów w Sali Senatorskiej. Jednak nie odczytano jej, głównie przez przypadek: gdy poseł inflancki Michał Zabiello wezwał do przyjęcia konstytucji, a króla do jej zaprzysiężenia, Stanisław August Poniatowski podniósł rękę na znak, że chce jeszcze zabrać głos. Jednak dla zwolenników była to gotowość króla do

złożenia przysięgi, co przyjęli z ogromnym entuzjazmem i wezwano do przyjęcia dokumentu przez aklamację, co też się stało. Król złożył więc przysięgę na ręce

biskupa krakowskiego Feliksa Pawła Turskiego i wezwał zebranych do przemarszu do kolegiaty św. Jana na mszę dziękczynną.

Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie, po Stanach Zjednoczonych, ustawą zasadniczą.

Zagadki na obrazie J. Matejki

W centrum obrazu, przed niesionym na ramionach posłów Stanisławie Małachowskim Jan Matejko umieścił scenę, która nawiązywała do sceny opisanej wcześniej w Zamku Królewskim, kiedy to poseł kaliski Jan Suchorzewski groził, że zabije swojego syna, aby zapobiec przyjęciu Konstytucji. Matejko namalował w tym miejscu znaczący szczegół, czyli talie

kart wysypującą się z kieszeni Suchorzewskiego. To nawiązanie do sposobu, w jaki został on przekupiony przez rosyjskich wysłanników: otóż w pewnym momencie zaczął on ponoć wygrywać duże sumy w karty, choć

frag.. obrazu J. Matejki

wiadomo było, że jest kiepskim graczem. Suchorzewski nie uczestniczył w triumfalnym pochodzie zwolenników Konstytucji

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

Mirusia

*Dniu radości, dniu wesela!
Jak szeroki polski kraj,
Niechaj okrzyk w niebo strzela
Vivat! Vivat! Trzeci Maj!*

Odpowiedzi do zagadek i rebusów

Nazwiska osób na obrazie J. Matejki:

1. St. Małachowski – marszałek sejmu
8. Jan Suchorzewski – przeciwnik konstytucji
11. Hugo Kołłątaj – współautor konstytucji
17. St. August Poniatowski – król polski
24. Jan Kiliński – szewc, przywódca insurekcji warszawskiej w 1794 r.

Rebus:

Konstytucja 3 maja

Szkoła Podstawowa nr 313
im. Polskich Odkrywców
w Warszawie

Adres szkoły
ul. Jana Cybisa 1,
02-784 Warszawa

e mail szkoły
sekretariat@sp313.edu.pl
telefon
(+48) 22 641 26 77

**POWIEDZ MI, A
ZAPOMNĘ. POKAŻ
MI, A ZAPAMIĘTAM.
POZWÓL MI
ZROBIĆ, A
ZROZUMIEM.**

Aleksandra Dąbkowska – opiekun gazetki

*Redakcja: Z. Budek, A. Szymczuk, F. Wiończak, T. Kielak,
L. Figas, D. Piękosz, F. Żołądowski, M. Ziółkowska, M. Szuba,
M. von Petersdorff – Campen*